

novení § 1174 obč. zák., neposoudily věc se stanoviska právního správně. Poněvadž pak následkem toho řízení zůstalo neúplným, bude třeba, aby bylo doplněno.

Čís. 290.

Ručení nájemce za škodu, jež způsobena byla na najatém předmětu tím, že nebylo ho užíváno.

(Rozh. ze dne 14. října 1919, Rv I 439/19.)

Firma B. měla najaty obchodní místnosti v domě A-ově. Poněvadž obchod vázl, uzavřela firma obchodní místnosti železnými závěsy a chovala je takto uzamčeny nepřetržitě od 1. května 1918 až do 1. listopadu 1918, kdy nájem se ukončil. Působením slunce na stále spuštěné závěsy povstala na lakovém nátěru dřeva a zdí pod závěsy škoda, jejíž náhrady domáhal se pak A. na firmě B. Prvá stolice žalobě vyhověla, poněvadž škoda na závěsech byla způsobena tím, že zůstaly po šest měsíců spuštěny, toto neužívání obchodních místností přičilo se smlouvě a z § 1098 obč. zák. vyplývá, že nájemce není oprávněn, najatý předmět po delší dobu nechati nepoužívaný a vydati takto věc poškozený. Odvolací soud žalobu zamítl, poněvadž žalované firmě nebylo hospodářsky lze, by obchodních místností používala k účelu, jemuž měly sloužiti, a používajíc těchto místností alespoň k uschování zboží, jednala v mezích práva nájemního, to tím spíše, že přirozeně byla nucena, zajistiti zboží, uložené v místnostech, před osobami cizími, což mohlo se státi právě jen spuštěním a uzamčením závěs.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek první stolice.

Důvody:

Nájemce jest podle § 1098 obč. zák. povinen najatého předmětu užívati ve smyslu smlouvy. Podle smlouvy užívala a měla užívati žalovaná najatých místností jako místností obchodních, které přirozeně, měl-li se obchod provozovati, musily za dne býti otevřeny, takže slunce na závěsy, kterými se obchody až po ukončení hodin obchodních uzavírají, působiti nemohlo a teprve po skončení obchodních hodin měly uzavírány býti obvyklým spuštěním železných závěsů. Nesporno jest, že obchod, v místnostech těch provozovaný, od počátku roku 1918 následkem poměrů válečných tak váznul, že nebylo lze jej dále provozovati. Trval-li však nájem dále až do listopadu 1918, zůstala pro žalovanou ohledně těchto místností nedotčenou povinnost, s místnostmi těmi naložiti tak, by nebyly poškozeny větší měrou, než se děje pravidelným provozem obchodu. Žalovaná sice tvrdí, že, majíc ještě zásoby zboží v místnostech, v nichž beze škody obchodu dále provozovati nemohla, byla nucena zásoby ty spuštěním a uzamčením závěsů před zasažením osob nepovoláných chrániti, než tento způsob ochrany nebyl jedině možným a bylo lze ochranu tu provésti i jiným způsobem, který by ani neměl oněch, pro pronajímatele škodlivých následků, ani nezpůsobil žalované výloh. Mělať možnost, ne-

bylo-li jí lze obchod s prospěchem dále vésti, bez velké námahy denně závěsy otevřít a v obvyklý čas i spouštět; že se v místnostech těch obchod více neprovozuje, třeba že závěsy spuštěny nebyly, bylo lze na uzamčených dveřích pouhým návěstím obecnstvu oznámiti. Tímto způsobem bylo by účelu, chrániti zásoby v místnostech těch, složené před osobami cizími, bývalo taktéž a možno říci i účinněji dosaženo, než pouhým spuštěním závěsů, prozrazujícím, že místnosti ty dnem i nocí prázdnými zůstávají. Žalovaná tudíž nemohla-li nebo nechtěla používatí najatých místností k provozu obchodu, měla podle smlouvy i podle všeobecných zásad o náhradě škody (§ 1297 obč. zák.) povinnost, učiniti takové opatření, by na místnostech, k tomu účelu najatých, nepovstala škoda větší, než jaká obvyklým jich upotřebením povstati musí.

Čís. 291.

Výše výživného, určená rozsudkem pro nemanželské dítě do budoucna pevným penízem dle těch kterých časových období, rozumí se cum clausula rebus sic stantibus.

(Rozh. ze dne 14. října 1919, Rv II 219/19.)

Ve sporu dítěte s nemanželským otcem o uznání otcovství a placení výživného nevyhověl nejvyšší soud dovolání žalovaného.

D ů v o d y:

Dovolatel přiznává správnost rozsudku, pokud jím byla stanovena jeho povinnost, poskytovat výživné žalujícímu dítěti až do té doby, kdy se dítě bude moci samo vyživovati a neodporuje také přiměřenosti výše výživného rozsudkem stanovené; stíženým se však cítí tím, že odvolací soud nevyhověl jeho návrhu, by bylo vysloveno, že stanovená výše výživného má platiti pouze »až na dále« (bis auf Weiteres). V tom, že odvolací soud nevyškl tohoto obmezení, shledává odvolatel nesprávné posouzení věci po stránce právní, neboť, neobsahuje-li rozsudek tohoto obmezení, jest tím číselný obnos výživného na základě dnešních poměrů pevně stanoven pro veškerou budoucnost, takže, kdyby se v budoucnosti utvářely majetkové poměry žalovaného nepříznivě, musilo by přes to zůstatí při vyměřených rozsudkem obnosech výživného. Než argumentace dovolatelova není správná. Podstatným předpokladem rozsudku, jímž se nemanželskému otci ukládá povinnost, poskytovat dítěti výživu, jsou okolnosti, směrodatné pro objem výživného, jak zde jsou včas soudního projednání a rozhodnutí. Vyměřuje-li rozsudek výživné penízem 250 K až do 6. roku, penízem 300 K až do 14. roku dítěte a penízem 350 K až do té doby, kdy se dítě bude moci samo vyživovati, nepraví tím nic jiného, než že vzhledem k rozhodným okolnostem, panujícím v čase vydání rozsudku, shledává ten který obnos přiměřeným. Výrok platí pro budoucnost toliko cum clausula rebus sic stantibus: nastane-li v budoucnu změna okolností, jež dle rozsudku byly pro výši výživného směro-